

ภาคผนวก

1. ตารางเปรียบเทียบข้อเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย
-	<p>1. เสนอให้เพิ่มเติมเป็น มาตรา 354 ความว่า</p> <p>“การแสดงเจตนาที่ผู้แสดงเจตนาตั้งใจให้เกิดผลเป็นสัญญาขึ้นหากผู้รับการแสดงเจตนาสนองกลับมา และการแสดงเจตนาอันมีรายละเอียดเพียงพอที่จะทำให้เกิดสัญญาได้ ถือเป็นคำเสนอ</p> <p>คำเสนอนั้น จะเป็นคำเสนอต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงหรือต่อสาธารณะก็ได้”</p>
-	<p>2. เสนอให้เพิ่มมาตรา 354/1 (ความเดิมของมาตรา 354) ว่า</p> <p>“คำเสนอจะทำสัญญาอันบ่งระยะเวลาให้ทำคำสนอนั้น ท่านว่าไม่อาจจะถอนได้ภายในระยะเวลาที่บ่งไว้”</p>

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย	
-	<p>3. เสนอให้เพิ่มเติมเป็น มาตรา 453/1 ความว่า</p> <p style="text-align: center;">“ข้อเสนอที่จะจัดหาสินค้าซึ่งระบุราคาไว้ หากทำโดยโดยการแสดงสินค้า ถือเป็นคำเสนอขายตามราคาที่ระบุไว้ จนกว่าสินค้านั้นจะหมด เว้นแต่จะได้ระบุเป็นอย่างอื่น</p> <p style="text-align: center;">ความในวรรคก่อนให้ใช้บังคับกับการแสดงสินค้าซึ่งไม่ได้ระบุราคา หากตามปกติประเพณีไม่จำเป็นต้องมีการระบุราคา”</p>	
<p>มาตรา 454 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ความว่า</p> <p style="text-align: center;">“การที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งให้คำมั่นไว้ก่อนว่า จะซื้อหรือขายนั้น จะมีผลเป็นการซื้อขายต่อเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งได้บอกกล่าวความจำนงว่าจะทำการซื้อขายนั้นให้สำเร็จตลอดไป และคำบอกกล่าว เช่นนั้นได้ไปถึงบุคคลผู้ให้คำมั่นแล้ว</p> <p style="text-align: center;">ถ้าในคำมั่นมิได้กำหนดเวลาไว้เพื่อการบอกกล่าวเช่นนั้นไซ้ร้ ท่านว่าบุคคลผู้ให้คำมั่นจะกำหนดเวลาพอสมควร และบอกกล่าวไปยังคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งให้ตอบมาเป็นแน่นอนภายในเวลากำหนดนั้นก็ ได้ว่าจะทำการซื้อขายให้สำเร็จตลอดไปหรือไม่ ถ้าและไม่ตอบเป็นแน่นอนภายในกำหนดเวลานั้นไซ้ร้ คำมั่นซึ่งได้ให้ไว้ก่อนนั้นก็ เป็นอันไร้ผล”</p>	<p>4. แนวทางที่ 1 เสนอให้ยกเลิก</p>	<p>แนวทางที่ 2 เสนอให้เพิ่มเติมเป็น มาตรา 454 วรรคสาม ความว่า</p> <p style="text-align: center;">“หากไม่ปรากฏกรณีตามวรรคสอง ให้คำมั่นสิ้นผลเมื่อระยะเวลาผ่านไปเป็นเวลาอันสมควร”</p>

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย	
<p>มาตรา 456 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ความว่า</p> <p>“การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นโมฆะ วิธีนี้ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อขายแพและสัตว์พาหนะด้วย</p> <p>สัญญาจะขายหรือจะซื้อ หรือค้ำประกันในการซื้อขายทรัพย์สินตามทีระบุนไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่</p> <p>บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้ ให้ใช้บังคับถึงสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาสองหมื่นบาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย”</p>	<p>5. แนวทางที่ 1 เสนอให้แก้ไขเป็น</p> <p>“การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นโมฆะ วิธีนี้ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อขายแพและสัตว์พาหนะด้วย</p> <p>สัญญาจะขายหรือจะซื้อทรัพย์สินตามที่ระบุนไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่</p> <p>บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้ ให้ใช้บังคับถึงสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาสองหมื่นบาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย”</p>	<p>แนวทางที่ 2 ไม่มีการแก้ไข</p>

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย	
<p>มาตรา 509 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า</p> <p>“การขายทอดตลาดย่อมบริบูรณ์ เมื่อผู้ทอดตลาดแสดงความตกลงด้วยการเคาะไม้ หรือด้วยกิริยาอื่นใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด ถ้ายังมีได้แสดงเช่นนั้นอยู่ตราบใด ท่านว่าผู้ซื้อราคาจะถอนคำซื้อราคาของตนเสียก็ยังไม่ถอนไป”</p>	<p>6. เสนอให้เพิ่มเติมเป็นมาตรา 509 วรรคสองและวรรคสาม ความว่า</p> <p>“ความสมบูรณ์ของการขายทอดตลาดตามวรรคแรก ไม่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 456</p> <p>ความสมบูรณ์ของการขายทอดตลาดสำหรับทรัพย์ระบุไว้ในมาตรา 456 วรรคแรก หากมิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จะใช้ยับบุคคลภายนอกมิได้”</p>	
<p>มาตรา 526 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า</p> <p>“ถ้าการให้ทรัพย์สินหรือให้ค้ำประกันจะทำให้ทรัพย์สินนั้นได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว และผู้ให้ไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับใช้ ท่านว่าผู้รับชอบที่จะเรียกให้ส่งมอบตัวทรัพย์สินหรือราคาแทนทรัพย์สินนั้นได้ แต่ไม่ชอบที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยอีกได้”</p>	<p>7. แนวทางที่ 1 เสนอให้แก้ไขเป็น</p> <p>“ถ้าการให้ทรัพย์สินหรือให้ค้ำประกันจะทำให้ทรัพย์สินนั้นได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว และผู้ให้ไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับใช้ ท่านว่าผู้รับชอบที่จะเรียกให้ส่งมอบตัวทรัพย์สินหรือราคาแทนทรัพย์สินนั้นได้ แต่ไม่ชอบที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยอีกได้”</p>	<p>แนวทางที่ 2 ไม่มีการแก้ไข</p>

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย	
<p>มาตรา 572 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า</p> <p>“อันว่าเช่าซื้อนั้น คือสัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้ค้ำประกันว่าจะขายทรัพย์สินหรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้คร่าว สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ได้ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”</p>	<p>8. แนวทางที่ 1 เสนอให้แก้ไขเป็น</p> <p>“อันว่าเช่าซื้อนั้น คือสัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และตกลงว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้คร่าว</p> <p>สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ได้ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”</p>	<p>แนวทางที่ 2 ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา 576 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า</p> <p>“ถ้าตามพฤติการณ์ไม่อาจจะคาดหมายได้ว่างานนั้นจะพึงทำให้เปล่าไซ้ร ท่านยอมถือเอาโดยปริยายว่ามีค้ำประกันจะให้สินจ้าง”</p>	<p>9. แนวทางที่ 1 เสนอให้แก้ไขเป็น</p> <p>“ถ้าตามพฤติการณ์ ไม่อาจจะคาดหมายได้ว่างานนั้นจะพึงทำให้เปล่าไซ้ร ท่านยอมถือเอาโดยปริยายว่ามีค้ำเสนอจะให้สินจ้าง”</p>	<p>แนวทางที่ 2 ไม่มีการแก้ไข</p>

2. ตารางเปรียบเทียบกระบวนการในการเกิดสัญญาตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ

2.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับสัญญา

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
บ่อเกิดแห่งกฎหมาย	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.)	คำพิพากษาของศาล (Case Law)	คำพิพากษาของศาล (Case Law)	ประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมัน (BGB)	ประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศส (<i>Code Civil</i>)	Drat Common Frame of Reference (DCFR)
ความหมายของสัญญา	ไม่มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	ไม่มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	ไม่มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	บัญญัติไว้ใน DCFR โดยตรง
หลักการพิจารณาการเกิดขึ้นของสัญญา	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง และมีธรรมเนียมที่พิจารณาการเกิดสัญญาจากคำมั่นสัญญา (ต้องมีการให้ค่าตอบแทน)	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง โดยหลักคำเสนอคำสนองพัฒนาโดยคำพิพากษาของศาล ไม่ได้บัญญัติไว้ใน <i>Code Civil</i>	พิจารณาจากคำเสนอ คำสนอง และรับรองนิติกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดสัญญาเช่นกัน

2.2 การแบ่งแยกระหว่างคำเสนอ (Offer) และคำเชื้อเชิญให้ทำคำเสนอ (Invitation to treat)

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
การแสดงขาย สินค้าใน ร้านค้าโดยติด ราคาไว้	มีทั้งความเห็นว่าเป็นคำ เสนอ และคำเชื้อเชิญให้ ทำคำเสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเสนอ	เป็นคำเสนอ
การแสดงขาย สินค้าใน ร้านค้าแบบผู้ ซื้อบริการ ตนเอง	มีทั้งความเห็นว่าเป็นคำ เสนอ และคำเชื้อเชิญให้ ทำคำเสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ แต่มีนักกฎหมาย บางกลุ่มเห็นว่าเป็นคำ เสนอ	เป็นคำเสนอ	เป็นคำเสนอ
ประกาศ โฆษณา	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ	เป็นคำเชื้อเชิญให้ทำคำ เสนอ (ยกเว้นการเสนอ ขายทอดตลาดทาง เว็บไซต์ถือเป็นคำเสนอ)	เป็นคำเสนอ	เป็นคำเสนอ

2.3 คำเสนอ

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
นิยามของคำเสนอ	ไม่มีบัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	ไม่มีบัญญัติไว้ใน BGB อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	ไม่มีบัญญัติไว้ใน <i>Code Civil</i> อธิบายโดยศาลและนักกฎหมาย	บัญญัติไว้ใน DCFR โดยตรง
หลักพิจารณาการมีผลของคำเสนอ	นำหลักการแสดงเจตนามาใช้บังคับ	ใช้หลักทั่วไปว่าคำเสนอต้องสื่อสารไปยังผู้รับคำเสนอ	ใช้หลักทั่วไปว่าคำเสนอต้องสื่อสารไปยังผู้รับคำเสนอ	นำหลักการแสดงเจตนามาใช้บังคับ	ใช้หลักทั่วไปว่าคำเสนอต้องสื่อสารไปยังผู้รับคำเสนอ	นำหลักการประกาศแจ้ง (Notices) มาใช้บังคับ
การมีผลของเสนอ	(1) คำเสนอต่อบุคคลที่อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อผู้รับคำเสนอทราบ (2) คำเสนอต่อบุคคลที่อยู่ห่างโดยระยะทางมีผลเมื่อคำเสนอไปถึง	คำเสนอมีผลเมื่อส่งไปยังผู้รับคำเสนอและผู้รับคำเสนอได้รับรู้ถึงคำเสนอนั้น	คำเสนอมีผลเมื่อส่งไปยังผู้รับคำเสนอและผู้รับคำเสนอได้รับรู้ถึงคำเสนอนั้น	(1) คำเสนอต่อบุคคลที่อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อผู้รับคำเสนอทราบ (2) คำเสนอต่อบุคคลที่อยู่ห่างโดยระยะทางมีผลเมื่อคำเสนอไปถึง	คำเสนอมีผลเมื่อส่งไปยังผู้รับคำเสนอและผู้รับคำเสนอได้รับรู้ถึงคำเสนอนั้น	คำเสนอมีผลเมื่อไปคำเสนอไปถึงผู้รับคำเสนอ

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
การบอกถอน คำเสนอ	(1) ผู้เสนออาจถอนการ แสดงเจตนาทำคำเสนอ ได้ หากการแสดงเจตนา นั้นยังไม่มีผล (2) กรณีคำเสนอที่มีผล แล้ว คำเสนอบ่งเวลาไม่ อาจถอนในเวลาที่ยังได้ คำเสนอไม่บ่งเวลา ไม่ อาจถอนในเวลาอันควร คาดหมายได้	ผู้เสนอที่มีอิสระที่จะบอก ถอนคำเสนอได้เสมอ แม้คำเสนอจะมีผลแล้ว และแม้จะเป็นคำเสนอ แบบบ่งเวลาก็ตาม	ผู้เสนอที่มีอิสระที่จะบอก ถอนคำเสนอได้เสมอ แม้คำเสนอจะมีผลแล้ว และแม้จะเป็นคำเสนอ แบบบ่งเวลาก็ตาม	(1) ผู้เสนออาจถอนการ แสดงเจตนาทำคำเสนอ ได้ หากการแสดงเจตนา นั้นยังไม่มีผล (2) กรณีคำเสนอที่มีผล แล้ว คำเสนอบ่งเวลาไม่ อาจถอนในเวลาที่ยังได้ คำเสนอไม่บ่งเวลา ไม่ อาจถอนในเวลาอันควร คาดหมายได้	(1) โดยหลัก ผู้เสนอมี อิสระที่จะบอกถอนคำ เสนอได้เสมอ เว้นแต่ เป็นคำเสนอแบบบ่ง เวลา (2) ศาลได้วางหลักให้ การถอนคำเสนอมี ความเคร่งครัดยิ่งขึ้น โดยคำเสนอไม่บ่งเวลา ไม่อาจบอกถอนในเวลา อันควรคาดหมายได้	(1) ผู้เสนอบอกถอนคำ เสนอได้หากคำถอนไป ถึงผู้รับคำเสนอก่อนที่ผู้ รับคำเสนอจะได้ส่งคำ สนอง (2) คำเสนอที่ระบุว่า ห้ามถอน คำเสนอบ่ง เวลา คำเสนอที่มี พฤติการณ์ให้เชื่อว่าผู้ เสนอจะไม่ถอน ไม่อาจ ถอนได้
ถ้อยคำ ภาษาอังกฤษ ที่ใช้เกี่ยวกับ การบอกถอน คำเสนอ	Withdrawal	ตำราอังกฤษใช้คำว่า Withdrawal โดยมี ความหมายทำนอง เดียวกับ Revocation ในประเทศอื่น	Revocation	Withdrawal	Revocation	Revocation

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
การสิ้นผล ของคำสั่งเสนอ	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) คำเสนอสิ้นผลเมื่อ พ้นเวลา (เวลาที่บ่งไว้ และเวลาอันควร คาดหมาย แล้วแต่ กรณี)	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) คำเสนอสิ้นผลเมื่อ พ้นเวลา (เวลาที่บ่งไว้ และเวลาอันควร คาดหมาย แล้วแต่ กรณี) (4) การบอกถอนคำ เสนอ (5) เกิดเหตุการณ์ตามที่ ผู้เสนอกำหนด (6) ผู้เสนอตาย	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) คำเสนอสิ้นผลเมื่อ พ้นเวลา (เวลาที่บ่งไว้ และเวลาอันควร คาดหมาย แล้วแต่ กรณี) (4) การบอกถอนคำ เสนอ (5) พุทธิการณ์อันเป็น สาระสำคัญ เปลี่ยนแปลงไป	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) คำเสนอสิ้นผลเมื่อ พ้นเวลา (เวลาที่บ่งไว้ และเวลาอันควร คาดหมาย แล้วแต่ กรณี)	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) คำเสนอสิ้นผลเมื่อ พ้นเวลา (เวลาที่บ่งไว้ และเวลาอันควร คาดหมาย แล้วแต่ กรณี) (4) การบอกถอนคำ เสนอ	(1) การบอกปิดคำสั่งเสนอ (2) การแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งเสนอ (3) การบอกถอนคำ เสนอ

2.4 คำมั่นจะทำสัญญาและคำมั่นสัญญา

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
ประเภทของ คำมั่น ¹	(1) คำมั่นจะทำสัญญา ที่กฎหมายรับรอง (2) คำมั่นจะทำสัญญา ที่กฎหมายไม่ได้รับรอง มีความเห็นว่าจะบังคับ ได้	คำมั่นสัญญา	คำมั่นสัญญา	(1) กฎหมายบัญญัติ เพียงคำมั่นจะให้ ทรัพย์สิน (2) คำมั่นจะทำสัญญา ที่กฎหมายไม่ได้รับรอง อาจมีได้	(1) กฎหมายบัญญัติ เพียงคำมั่นว่าจะซื้อขาย (2) คำมั่นจะทำสัญญาที่ กฎหมายไม่ได้รับรองมีได้ คือคำมั่นฝ่ายเดียวว่าจะ ทำสัญญา และคำมั่นต่าง ตอบแทนว่าจะทำสัญญา	(1) กรณีทั่วไป คำมั่น สัญญาฝ่ายเดียวใช้ บังคับได้ (2) กรณีเฉพาะ คำมั่น สัญญาค้ำประกันด้วย บุคคล
ลักษณะทาง กฎหมายของ คำมั่น	ไม่ชัดเจนว่าเป็นนิติ กรรมฝ่ายเดียว นิติ กรรมฝ่ายเดียวที่ต้องมี ผู้รับการแสดงเจตนา หรือสัญญาฝ่ายเดียว	เป็นสิ่งเดียวกับสัญญา แต่ต้องมีการให้ คำตอบแทนจึงจะบังคับ ได้	เป็นสัญญาฝ่ายเดียว ไม่ต้องมีผู้รับการแสดง เจตนา ไม่ต้องมีการ สนองรับ	ไม่ชัดเจนว่าเป็นนิติ กรรมฝ่ายเดียว หรือ สัญญาฝ่ายเดียว	เป็นสัญญา เกิดจาก ความตกลงระหว่าง คู่สัญญา	เป็นสัญญาฝ่ายเดียว ต้องมีผู้รับการแสดง เจตนา แต่ไม่ต้องมี การสนองรับ

¹ คำมั่นในตารางนี้ หมายถึง คำมั่นจะทำสัญญา หรือคำมั่นสัญญา แล้วแต่กรณี

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
ผลทาง กฎหมายของ ค้ำมั่น	เกิดเป็นสัญญา หากมี การสนองรับ	ค้ำมั่นสัญญาไม่อาจ บังคับได้ เว้นแต่ผู้รับ ค้ำมั่นสัญญาจะได้ให้ ค่าตอบแทน	ค้ำมั่นสัญญาบังคับได้ โดยผู้รับค้ำมั่นสัญญา ไม่จำเป็นต้องให้ ค่าตอบแทน	เกิดเป็นสัญญา หากมี การสนองรับ	ผู้ให้ค้ำมั่นมีความผูกพัน ตามค้ำมั่นอันมีลักษณะ ทางกฎหมายเป็นสัญญา	ผู้ให้ค้ำมั่นสัญญาต้อง ผูกพันตามค้ำมั่น ผู้รับ ค้ำมั่นไม่จำเป็นต้อง สนองรับ

2.5 คำสอน

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
หลักของการ ทำคำสอน	ต้องแสดงเจตนาทำคำ สอนไปยังผู้เสนอ	ต้องมีการสื่อสารคำ สอนไปยังผู้เสนอ	ต้องมีการสื่อสารคำ สอนไปยังผู้เสนอ	ต้องแสดงเจตนาทำคำ สอนไปยังผู้เสนอ	ไม่จำเป็นต้องมีการ สื่อสารคำสอนไปยังผู้ เสนอ	ต้องประกาศแจ้งคำ สอนไปยังผู้เสนอ
เวลาที่คำ สอนมีผล	(1) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อ ผู้เสนอทราบ (2) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่ห่างโดยระยะทางมี ผลเมื่อคำสอนไปถึงผู้ เสนอ	(1) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อ ผู้เสนอทราบ (2) การทำคำสอนทาง ไปรษณีย์มีผลตั้งแต่ เวลาส่งคำสอน	(1) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อ ผู้เสนอทราบ (2) การทำคำสอนทาง ไปรษณีย์มีผลตั้งแต่ เวลาส่งคำสอน	(1) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อ ผู้เสนอทราบ (2) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่ห่างโดยระยะทางมี ผลเมื่อคำสอนไปถึงผู้ เสนอ	(1) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่เฉพาะหน้ามีผลเมื่อ ผู้เสนอทราบ (2) คำสอนต่อบุคคลที่ อยู่ห่างโดยระยะทางมี ผลเมื่อคำสอนไปถึงผู้ เสนอ	คำสอนต่อบุคคลที่อยู่ ห่างโดยระยะทางมีผล เมื่อคำสอนไปถึงผู้ เสนอ
คำสอนโดย การนิ่ง	โดยหลักไม่ถือเป็นการ ทำคำสอน ยกเว้นกรณี ที่กฎหมายกำหนด	ไม่ถือเป็นการทำคำ สอน	ไม่ถือเป็นการทำคำ สอน	โดยหลักไม่ถือเป็นคำ สอน ยกเว้นกรณีที่ กฎหมายกำหนด	โดยหลักไม่ถือเป็นคำ สอน แต่มีข้อยกเว้นใน บางกรณี	ไม่ถือเป็นการทำคำ สอน

2.6 เวลาที่สัญญาเกิด

ประเด็น	กฎหมายไทย	กฎหมายอังกฤษ	กฎหมายสกอตแลนด์	กฎหมายเยอรมัน	กฎหมายฝรั่งเศส	DCFR
ลักษณะของการเกิดสัญญา	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย	สัญญาเกิดได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย
เวลาที่สัญญาเกิด	(1) โดยหลักสัญญาเกิดเมื่อคำสนองไปถึงผู้เสนอ (2) คำสนองโดยพฤติการณ์ สัญญาเกิดเมื่อกระทำการนั้นๆ	สัญญาเกิดเมื่อคำสนองได้ถูกสื่อสารไปยังผู้เสนอ แต่การทำคำสนองทางไปรษณีย์ สัญญาเกิดตั้งแต่เวลาส่งคำสนอง	สัญญาเกิดเมื่อคำสนองได้ถูกสื่อสารไปยังผู้เสนอ แต่การทำคำสนองทางไปรษณีย์ สัญญาเกิดตั้งแต่เวลาส่งคำสนอง	(1) โดยหลักสัญญาเกิดเมื่อคำสนองไปถึงผู้เสนอ (2) คำสนองโดยพฤติการณ์ สัญญาเกิดเมื่อกระทำการนั้นๆ	(1) สัญญาเกิดเมื่อเจตนาของคู่กรณีตรงกัน โดยไม่จำเป็นต้องสื่อสารคำสนองไปยังผู้เสนอ (2) การทำคำสนองทางไปรษณีย์ สัญญาเกิดตั้งแต่เวลาส่งคำสนอง	(1) โดยหลักสัญญาเกิดเมื่อคำสนองไปถึงผู้เสนอ (2) คำสนองโดยการกระทำสัญญาเกิดเมื่อได้แจ้งการกระทำนั้นไปถึงผู้เสนอ (3) คำสนองโดยพฤติการณ์ สัญญาเกิดเมื่อกระทำการนั้นๆ